

Nr 39.

Av herr **Bengtsson m. fl.**, om ökat anslag till främjande av mindre jordbruk.

I årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkt 51, har anslaget till främjande av mindre jordbruk föreslagits till 40,000 kronor att jämte vid innevarande budgetårs utgång beräknad reservation å 37,000 kronor användas dels med 5,500 kronor till genom avtal bunden mönsterjordbrukspremiering i Norrland, dels med 71,500 kronor till undervisningsverksamhet på det mindre jordbrukets område. Däremot har med hänsyn till det statsfinansiella läget ett återupptagande under innevarande kalenderår av de under år 1933 inställda statliga åtgärderna för premiering av mindre jordbruk samt studieresor för mindre jordbrukare icke ansetts möjligt. Vidkommande särskilt med premieringen förenade premielån framhålles därjämte, att det med dylika lån närmast avsedda ändamålet i icke obetydlig mån tillgodoses genom anslagen till stödlån åt jordbrukare.

I skrivelse den 21 september 1933 angående proposition till riksdagen om anslag till höjande av det mindre jordbruket har emellertid lantbruksstyrelsen framhållit, att inskränkningen under år 1933 av de statliga åtgärderna på ifrågavarande område måste anses som en nödfallsutväg, som snarast möjligt borde upphöra. Särskilt funne lantbruksstyrelsen det vara i hög grad önskvärt, att premieringsarbetet snarast återupptoges. Frånsett det ekonomiska stöd, denna verksamhet giver det mindre jordbrukets utövare, torde, framhåller styrelsen, stor betydelse böra tillmätas den ledning och undervisning, som genom vederbörande premieringsnämnder lämnas i första hand åt de i premieringen deltagande men i icke ringa omfattning jämväl åt övriga mindre jordbrukare. Särskilt premielånen, som framförallt tillgodokomma mindre jordbrukare, vilka visa intresse för sitt jordbruk men ännu icke lyckats försätta detsamma i sådant skick, att det kan bliva föremål för pristilldelning, utgöra enligt lantbruksstyrelsens uppfattning en kraftig eggelse till ökat, energiskt arbete för höjande av de mindre jordbruken. Med hänsyn härtill har lantbruksstyrelsen ifrågasatt ett återupptagande under 1934 av premieringsverksamheten med utdelande av premielån i samma omfattning som tidigare. För ändamålet erforderligt belopp beräknar styrelsen till 245,000 kronor, i vilket ingå jämväl kostnaderna för ovannämnda jordbrukspremiering i Norrland. Härjämte äskar styrelsen 71,500 kronor till upprätthållande även under 1934 av förenämnda undervisning eller tillhoppa i runt tal 216,000 kronor.

Huru länge den nuvarande depressionen inom jordbruket kommer att fortfara och huru länge de ekonomiskt hårt pressade jordbruken, icke minst de mindre, kunna motstå påfrestningarna, torde för närvarande undandraga sig

bedömande. Att depressionen emellertid kommer att fortfara jämväl under innevarande år torde vara tämligen säkert och att jordbruket, framförallt de mindre, även under år 1934 behöva all den hjälp, det kan genom statsmakterna erhålla, kan ej heller betvivlas. Då, såsom lantbruksstyrelsen jämväl framhållit, den största betydelsen av de med premieringsverksamheten förenade premielånen ligger däruti, att de utgöra en drivkraft till jordbrukets förbättring, varigenom för den mindre jordbrukaren motståndskraften mot följderna av den nuvarande lågkonjunkturen ökas, synas speciellt åtgärder av detta slag hava en icke minst under nuvarande depressionstider synnerligen betydelsefull uppgift. Nu utgående anslag till stödlån åt jordbrukare torde härutinnan icke, såsom i statsverkspropositionen göres gällande, kunna ersätta premielånen. Stödlånen utgöra nämligen hjälp allenast till ekonomiskt hårt ansträngda jordbrukare medan premielånen komma dugliga mindre jordbrukare i allmänhet till godo. Påpekas må även, att vid övervägande av åtgärder från statsmakternas sida företräde bör givas sådan åtgärd, som såsom premielånsverksamheten i årtionden prövats och befunnits fullt ändamålsenlig.

Då sålunda starka skäl synas oss tala för ett återinförande av premieringsverksamheten i ovan angiven omfattning, få vi i anslutning till vad lantbruksstyrelsen härutinnan ifrågasatt föreslå, att till främjande av det mindre jordbruket anslag för budgetåret 1934/35 beviljas till såväl nämnda verksamhet som undervisning på mindre jordbrukets område med av lantbruksstyrelsen ifrågasatt belopp eller tillhoppa 286,000 kronor.

På grund av det sagda få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte med anledning av statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, punkt 51, besluta att till främjande av mindre jordbruk för budgetåret 1934/35 i stället för äskade 40,000 kronor anvisa ett extra reservationsanslag av 286,000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1934.

K. W. Bodin.

Bernhard Nilsson.

Carl Bengtsson.

K. E. Johanson.